

**REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT
РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА**

**UNIVERSITETI “NËNË TEREZA” NË SHKUP
УНИВЕРЗИТЕТ „МАЈКА ТЕРЕЗА“ ВО СКОПЈЕ**

**УНИВЕРЗИТЕТСКИ ГЛАСНИК
INFORMATORI UNIVERSITAR**

Nr.18-2/2026 / Бр.18-2/2026

**Shkup, Shkurt 2026
Скопје, Февруари 2026 година**

Botim i Universitetit “Nënë Tereza” në Shkup
Издание на Универзитетот „Мајка Тереза“ во Скопје

Redaktor i veprimtarisë botuese të UNT-së/ Уредник на издавачката дејност на УМТ:
Prof. Dr. Bekim Fetaji, rektor / Проф. д-р Беким Фетаји, ректор

Redaktor i Informatorit / Уредник на гласникот:
Prof. Dr. Mustafa Ibrahim / Проф. д-р Мустафа Ибрахими
Mr. Vujar Kajolli / М-р Бујар Кајоли

Këshilli redaktues / Уредувачки одбор:
Prof. Dr. Mustafa Ibrahim / Проф. д-р Мустафа Ибрахими
Prof. Inor. Dr. Fati Iseni / Вонр. Проф. д-р Фати Исени
Dr. Raim Jashari / Д-р Раим Јашари
Mr. Vujar Kajolli / М-р Бујар Кајоли

Rregullimi teknik / Техничко уредување
Mr. Vujar Kajolli / М-р Бујар Кајоли

PËRMBAJTJA/SОДРЖИНА

1. Програма за работа на кандидатот за декан на Факултетот за градежништво и архитектура вонр. проф. м-р Армир Ферати / Programi i punës i kandidatit për dekan të Fakultetit të Ndërtimtarisë dhe Arkitekturës Prof. Inor. Mr. Armir Ferati ----- 4-8

Факултет за градежништво и архитектура Fakulteti i Ndërtimtarisë dhe Arkitekturës

Кандидат за декан: вонр. проф. м-р. Армир Ферати
Факултет: Градежништво и Архитектура

Согласно член 115 од Законот за високото образование ("Службен весник на Република Македонија" број 82/18) и согласно член 238 став 6 од Статутот на Универзитетот "Мајка Тереза" во Скопје, кандидатот вонр. проф. м-р. Армир Ферати ја предлага следната:

**Програма за работа на деканот на Факултетот за градежништво и архитектура
при
Универзитетот "Мајка Тереза" во Скопје
(мандатен периодот 2026-2029)**

Вовед

Современиот контекст во кој функционираат факултетите од доменот на градежништвото и архитектурата е обележан со брзи и паралелни промени: социотехнолошка трансформација, растечки климатско-еколошки барања како и конкурентен пазар на труд кој бара стручна компетентост и интердисциплинарен профил.

Во ваква средина, квалитетот на високото образование не се мери само преку формално исполнување на наставни обврски, туку преку реалниот капацитет на институцијата да продуцира компетентни инженери и архитекти, да развива применлива наука и да создава средина што ги задржува и мотивира младите кадри. Затоа, главната ориентација на оваа програма е: подигнување на квалитетот на наставата, ажурирање и профилирање на студиските програми, поттик на научно-истражувачка работа и проектна активност, засилена студентска вклученост, меѓународна отвореност и функционални партнерства со индустријата и јавниот сектор.

Факултетот за градежништво и архитектура треба да биде стабилна, кредибилна и видлива академска единица со препознатлив образовен профил во земјата и регионот, која ги поврзува наставата, практиката и истражувањето. Управувањето ќе се темели на принципи на транспарентност, академски интегритет, еднакви можности, мерливи резултати и рационално користење на ресурсите. Ова значи дека одлуките ќе бидат образложени, следливи и насочени кон долгорочен квалитет, избегнувајќи ги краткорочните импровизации.

1. Унапредување и подобрување на наставата и организацијата на наставата

Првиот и клучен столб на работењето ќе биде наставата, бидејќи квалитетот на наставниот процес е основата врз која се градат истражувањето, угледот и интересот за студирање. Пристапот нема да биде сведување на наставата на административна рутина, туку поставување на систем што обезбедува конзистентност, квалитет и современа методологија.

Во таа насока, ќе се пристапи кон воспоставување унифицирани стандарди за предметите: јасно дефинирани исходи од учење, компетенции што студентот треба да ги стекне, начини на проверка на знаењето и транспарентни критериуми на оценување. Ова ќе овозможи поголема правичност и предвидливост за студентите, но и подобра координација меѓу предметите.

Паралелно, ќе се воспостават механизми за внатрешна евалуација на квалитетот на наставата. Евалуацијата нема да биде формална анкета без ефект, туку процес што резултира со конкретни мерки: корекција на материјали, подобрување на методика, усогласување на тежината на обврските, подобра комуникација на очекувања. За да се зголеми квалитетот на наставната средина, ќе се поттикне користење на дигитална платформа за поставување материјали, задачи, рубрики и информации за испитни/проектни обврски, со што се создава стабилна и еднакво достапна средина за сите студенти.

Со оглед на тоа дека факултетот сеуште нема статут, во најбрз можен период се планира изготвување на истиот.

Оваа целина ќе се надополни со инвестиција во млади кадри: поддршка за млади асистенти, вклучување на демонстратори и стимулирање на научна и наставна надградба. Воедно, ќе се поттикнат активности за превод и подготовка на наставни материјали на релевантни јазици, во координиран и тимски формат, со цел да се подобри достапноста и квалитетот на литературата.

2. Ревизија на активните студиски програми и предлог за развојни насоки

Вториот столб е профилирање на студиските програми така што тие да одговараат на потребите на современото инженерско-архитектонско поле. Ова не значи постојана промена „заради промена“, туку внимателна ревизија во насока на зголемување на релевантноста, вработливоста и академската јасност на програмите.

Во наредниот период ќе се формираат работни групи за секоја програма, со вклучување на наставници, претставници од практиката (индустрија), студенти и алумни, со цел да се добие реална слика за тоа каде програмите се силни, а каде постои потреба од корекција. Особено ќе се работи на вградување современи компетенции: дигитални процеси, одржливост и енергетски перформанси, основи на аналитички и симулациски алатки, и интердисциплинарни содржини поврзани со животната средина и инфраструктурите.

3. Научно-истражувачка работа и проектна активност

Третиот столб е научно-истражувачката работа и проектната активност, како предуслов за развој на факултетот и за неговата јавна релевантност. Без истражувања и проекти, наставата ризикува да стане репродукција на застарени содржини, а факултетот губи можности за финансиски и институционален раст.

Во тековниот период ќе се постави основа за функционална проектна поддршка што ќе помага во подготовка на апликации, партнерства, буџети и извештаи. Ова е важно затоа што голем дел од академскиот кадар има капацитет за содржинска работа, но административно-процедуралната тежина често е пречка за аплицирање на проекти.

Паралелно, ќе се дефинира план за развој на инфраструктура и лаборатории. Реалноста е дека без минимум лабораториски и технички услови, истражувањето останува декларативно. Затоа, првиот чекор ќе биде инвентаризација на постојната опрема, дефинирање приоритети и фазен план за набавки, со фокус на средства што директно го поддржуваат и наставниот процес и истражувањето (софтвери, компјутерска опрема, основна лабораториска опрема, литература).

Во однос на научниот публицитет, ќе се поттикне кадарот да објавува трудови во релевантни списанија и да учествува на конференции, но истовремено ќе се нагласи квалитетот и етиката (реални авторства, избегнување „формални“ публикации, ориентација кон области што се стратешки за факултетот).

4. Вклученост на студентите и развој на студентскиот живот

Четвртиот столб се студентите — не само како корисници на услуга, туку како активни партнери во градење на факултетската култура. Ќе се создадат механизми студентскиот глас да биде структуриран и ефективен (редовни средби, канал за иницијативи, јасни процедури за реакции и предлози).

Ќе се работи на воспоставување кариерна поддршка: поврзување со практиканства, портфолио-настани, гостински предавања од индустрија и подобрување на моделот на завршни работи (јасни критериуми, стандарди за менторство, реална применливост). Дополнително, студентите ќе се поттикнуваат да учествуваат во научни и професионални активности, вклучително и во проектни тимови со наставници.

5. Меѓународна соработка и мобилност

Петтиот столб е меѓународната соработка. Во современи услови, факултет што не гради меѓународни врски губи можности за размена, проекти и академска репутација. Во наредниот период приоритет ќе биде активирање и проширување на договори за мобилност, создавање услови за поголема студентска и наставничка мобилност, и практично користење на европските програми преку конкретни активности и не само декларации.

Ќе се поттикне организирање на гостински предавања и кратки интензивни работилници со гости од странство, во обид да се внесат носат нови идеи и методи, кои би ја зголемиле мотивацијата и би ја подигале видливоста на факултетот.

6. Јавно-приватно партнерство и врска со пазарот на труд

Шестиот столб е соработката со индустријата и јавниот сектор. Бидејќи градежништвото и архитектурата се директно поврзани со економијата и јавниот интерес, факултетот мора системски да го слуша пазарот, без да ја жртвува академската автономија. Целта е двонасочна: индустријата да добие подобро подготвени кадри, а факултетот да добие реални проблеми за студиски задачи, пракси, гостинства, лабораториски поддршки и можни заеднички проекти.

Затоа, ќе се стремиме кон формализација на соработката преку индустриски совет/панел и конкретни договори за пракса. Дополнително, ќе се поттикнат кратки обуки што се корисни за студентите и за професионалците, а можат да бидат и извор на дополнителни средства за развој на наставата и опремата.

7. Дополнителни развојни активности

Како клучна дополнителна мерка, ќе се работи на обезбедување финансиски фонд за поддршка на најперспективните студенти и млади кадри за втор и трет циклус, во соработка универзитет-факултет-приватен сектор. Ова не е само социјална мерка, туку стратегија за создавање сопствен кадар и за намалување на одливот на таленти.

Поддржаните студенти ќе бидат вклучени во наставниот процес како демонстратори и во истражувачки активности, со јасни критериуми и транспарентна селекција.

Истовремено, ќе се води сметка за институционалната рамка: усогласување и ажурирање на правилници и процедури што го прават факултетот функционален, правичен и ефикасен (настава, испити, етика, завршни работи, комисији, транспарентност).

Кандидат за декан:

Вонр. проф. м-р. Армир Ферати с.р.
